

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 67321173; fakss: 67321049)

Atzinums Nr. 4

par SIA “Plintas” Briežu dārza paplašināšanas ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) - dabas parku “Dridža ezers” - novērtējuma ziņojuma galīgo redakciju

Derīgs līdz 2012.gada 1.oktobrim.

Darbības ierosinātājs: SIA “Plintas”, reģistrācijas Nr.41501022877, adrese: “Plintas”, Kombuļu pagasts, Krāslavas rajons, LV-5656.

Novērtējuma ziņojuma izstrādātājs: SIA “Vides Konsultāciju Birojs”, reģistrācijas Nr.40003282693, Ezermalas ielā 24/26, Rīgā, LV – 1014.

Pamatojoties uz SIA “Vides Konsultāciju Birojs”, kas atbilstoši 2009.gada 17.jūnija Līgumam Nr.VKB-101/09B pārstāv SIA “Plintas” intereses ar ietekmes uz vidi novērtējumu saistītās darbībās, 2009.gada 31.augustā Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto Briežu dārza paplašināšanas Krāslavas rajona Kombuļu pagastā (turpmāk tekstā – Briežu dārzs ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) - dabas parku “Dridža ezers” - novērtējuma ziņojuma galīgo redakciju, tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹panta (2)daļu.

Īss esošās situācijas un paredzētās darbības raksturojums

Lai veicinātu netradicionālas lauksaimniecības nozares – briežkopības – attīstību, SIA “Plintas” ir noslēgusi zemes nomas līgumus par nekustamo īpašumu “Viesītes” (zemes vienības kadastra Nr.60740020149 – 9,8 ha), “Brāļi Ilmāri” (Nr.60740030024 0,6 ha; 60740020251 – 4 ha; 60740020252 – 2,1 ha; 60740030033 – 0,6 ha), “Akati” (Nr.60740020241 – 2,1 ha; 60740030071 – 4,4 ha; 60740020249 – 1,6), “Kumelīši” (Nr.60740020155 – 3,8 ha), “Vasals” (Nr.60740030025 – 26,3 ha; 60740030030 – 12,3 ha, 60740030003 – 1,7 ha), “Runcīši” (Nr.60740020231 – 1,5 ha), “Nikitini” (Nr.60740020250 – 8 ha), “Kadiķi” (Nr.60740020197 – 7,8 ha; 60740030055 – 9 ha; 60740020237 – 2,1 ha), “Lauras” (Nr.60740030059 – 2,2 ha; 60740020238 – 2 ha), “Kalnu mājas-1” (Nr.60740030065 – 6,2 ha), “Odiņi” (Nr.60740030060 – 8,6 ha), “Pļavas” (Nr.60740030081 – 4,9 ha), “Zvaigznītes-1” (Nr.60740020221 – 20,1 ha), “Kastaņi” (Nr.60740030018 – 5,8 ha; 60740030068 – 0,5 ha), “Pakalniņi” (Nr.60740030017 – 2,6 ha), “Vilku purvi” (Nr.60740030040 - 8,3 ha), “Samantas”

(Nr.60740020230 – 5,4 ha), “Brigitas” (Nr.60740020222 – 4,3 ha), “Otiņi” (Nr.60740030085 – 5,52 ha), “Sniedzes” (Nr.60740030080 – 1,3 ha), “Ogulāji” (Nr.60740030020 – 8,6 ha) un “Blondīnes” (Nr.60740020265 – 0,9 ha) Krāslavas rajona Kombuļu pagasta teritorijā pievienošanu esošajai nožogotajai aptuveni 515 ha platībai, kurā Briežu dārzs funkcionē jau 10 gadus. Aptuveni 147 ha jauniežogojamās platības (kopējā pievienojamā platība ir aptuveni 182 ha) atrodas dabas parka “Dridža ezers” (B LV0300900) teritorijā, kas ir iekļauts Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā “Natura 2000”, un no tiem aptuveni 14 ha dabas parka lieguma zonā.

SIA “Plintas” Briežu dārza paplašināšana paredzēta trīs apgabalos:

- 1.apgabals – uz ziemeļiem no Ota ezera;
- 2.apgabals – uz ziemeļaustrumiem no Ota ezera;
- 3.apgabals – teritorijā ap Nameņa ezeru (to ieskaitot) līdz Dridža ezera ziemeļu līcim (no 2.apgabala to šķir pašvaldības ceļš Kusiņi – Kursiši).

Lai realizētu plānoto darbību, nav nepieciešama zemes transformēšana un apbūve ar ēkām. Atbilstoši ziņojumā norādītajam SIA “Plintas” ir noslēgusi zemes gabalu nomas līgumus uz 7 gadiem. Līdz ar to šajā periodā tiks nodrošināts, ka teritorijā netiek īstenoti dzīvojamās apbūves projekti. Liela daļa paplašināmās teritorijas atrodas Dridža, Ota un Nameņa ezeru aizsargjoslās.

1.apgabals, kas apvieno 10 kadastra vienības ar kopējo platību aptuveni 42 ha, aptuveni 7 ha no tās ietilpst dabas parka “Dridža ezers” teritorijā. Lielākoties pievienojamā platība ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme – kultivētas pļavas un ganības. Nelielos nogabalos ir mozaīkveida meži, kā arī viensētas “Pakalniņi” un “Kusiņi” (viensēta “Škutāni” un mežs zemesgabalā ar kadastra Nr.60740033010 nav iekļauti Briežu dārza teritorijā). Netiek prognozēts, ka plānotā teritorijas iežogošana traucēs pieeju citiem zemes īpašumiem un pārvietošanos pa pašvaldības ceļiem M.Unguri - Kusiņi un Kusiņi – Kūrsiši, kas sadala 1.apgabalu trīs atsevišķās teritorijās, jo iežogot paredzēts katru atsevišķo zemesgabalu. Katrā iežogojumā paredzēts izbūvēt vārtus.

Ziņojumam pievienotajā Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas 2009.gada 24.augusta vēstulē Nr.14/2100 norādīts, ka daļa no 1.apgabala skar valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa Škutānu senkapi (Turku kapi, Kara kapi, valsts aizsardzības Nr.1141) aizsardzības zonu. Vēstulē norādīts, ka Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai kultūras mantojuma aizsardzības aspektā nav iebildumu pret Briežu dārza paplašināšanu, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi: žoga ierīkošanas darbi, kas saistīti ar zemes rakšanu un reljefa pārveidošanu, jāveic ārpus Škutānu senkapu (Turku kapu, Kara kapu) teritorijas; konstatējot jaunas kultūrvēsturiskas liecības meža izstrādes darbu laikā, darbi jāpārtrauc un par atradumiem nekavējoties jāziņo Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai, paredzot vietas arheoloģisko izpēti.

2.apgabals, kas apvieno 4 kadastra vienības ar kopējo platību aptuveni 35 ha, ietilpst dabas parka “Dridža ezers” teritorijā. 2.apgabala teritorija robežojas ar Ota ezeru un pašvaldības ceļu Kusiņi – Kūrsiši, aiz kura atrodas esošais Briežu dārzs. Teritorijas

lielāko daļu klāj mežs. Savukārt bijušais grants karjers pie ceļa Kusiņi – Kūrsīši ir apstādīts ar priedītēm. Ar 2.apgabala teritoriju robežojas zemesgabals ar kadastra Nr.60740030031 - saimniecība “Ļakses”, kuru līdz ar jaunās teritorijas pievienošanu faktiski ieskaus Briežu dārza teritorija. Ziņojumā atzīmēts, ka, paplašinot Briežu dārza teritoriju, piekļuve tikai šai saimniecībai var tikt negatīvi ietekmēta, ja servitūta ceļu šķērsotu slēdzami vārti, vienlaikus ziņojumā norādot, ka vārtu atslēga būs pieejama māju iedzīvotājiem. Tāpēc tiek piedāvāts alternatīvs risinājums - ierīkot tikai aizbultējamus vārtus, līdz ar to netiktu ietekmēta piekļuve saimniecībai “Ļakses”. SIA “Plintas” pienākums ir vienoties ar zemesgabala ar kadastra Nr.60740030031 īpašnieku par pieņemamāko variantu servitūta ceļa šķērsošanai.

Savukārt 3.apgabals atrodas uz austrumiem no pašvaldības ceļa Kusiņi – Kūrsīši un stiepjas līdz Dridža ezeram. Tas apvieno 19 kadastra vienības ar kopējo platību aptuveni 105 ha, kas ietilpst dabas parka “Dridža ezers” teritorijā (aptuveni 14 ha dabas lieguma zonā). Ziņojumā norādīts, ka šajā apgabalā nav viensētu un apdzīvotu vietu. Savukārt uz dienvidiem – dienvidaustrumiem no tās atrodas viensētas “Kūrsīši”, “Kurtiši”, “Nikolaji” un “Vaļasprieki”. Piekļuve šīm mājām tiek nodrošināta no pašvaldības ceļa Kusiņi – Kūrsīši. 3.apgabalā ir kultivētas pļavas un ganības, kas mijas ar mozaīkveida mežiem, kas izpētes laikā tika novērtēti kā jaunas melnalkšņu (slapjo) mežu audzes. Savukārt atmata pie Dridža ezera (kadastra Nr.60740020222) eksperta vērtējumā laika gaitā varētu izveidoties par bioloģiski vērtīgu pļavu, tāpēc biotopu eksperta atzinumā to ieteikts tikai ganīt vai pļaut. Nameņa ezera apkārtnē ir sastopami relatīvi jauni, bioloģiski vērtīgi pārmitro mežu biotopi ar dominējošām melnalkšņa un purva bērza koku sugām. Nameņa ezeram nav piebraucamo ceļu.

Ziņojumā norādīts, ka Nameņa ezeram ir neliela loma rekreācijā, taču apmeklētāji varēs tam piekļūt, izmantojot žogā ierīkotos vārtus no pašvaldības ceļa Kusiņi – Kūrsīši un pašvaldības ceļa Kūrsīši – Odiņi, kā arī māju “Kūrsīši” tuvumā esošos vārtus, piesakoties pie Briežu dārza sarga. Dridža ezers ir nozīmīgs rekreācijas resurss. No māju “Kūrsīši” puses Dridža ezers ir sasniedzams bez jebkādiem šķēršļiem pa pašvaldības ceļu Kusiņi – Kūrsīši, kā arī pa pašvaldības ceļu Kūrsīši – Odiņi. Briežu dārza paplašināšanas rezultātā netiks traucēta pieeja Dridža ezeram ne pa pašvaldības, ne servitūta ceļiem. Ziņojumā norādīts, ka gar krastu neiežogota paliks 11 m josla, kā arī stāvajās nogāzēs žogs tiks izvietots nogāžu augšmalās. Arī iežogotā teritorija būs pieejama, piesakoties pie Briežu dārza sarga. Savukārt, lai piekļūtu Ota ezeram no austrumu puses, ir izmantojams ceļš no saimniecības “Ļakses”, bet Ota ezera ziemeļu galā žogs stiepsies gar ceļa malu, kas netraucē pieeju ezeram. Ziņojumā norādīts, ka Briežu dārza paplašināšana netraucēs pieeju atpūtas kompleksam “Sauleskalns”, jo žogs nešķērsos nevienu ceļu, pa kuru var sasniegt atpūtas kompleksu “Sauleskalns”. Arī pieeja izveidotajai telšu vietai Jadlovicos netiks traucēta, tā kā žoga izveide paredzēta uz austrumiem no Jadloviciem, bet piebraucamais ceļš ir uz rietumiem no Jadloviciem.

Atbilstoši ziņojumā norādītajam dabas parks “Dridža ezers” ir izveidots, lai saglabātu un aizsargātu Latgales augstienes dienviddaļai raksturīgo ezeru un pauguru ainavu. Parka teritorijā dominē daudzveidīgi stāvošo ūdeņu biotopi, atklāti pļavu biotopi un mozaīkveida lapu koku meži, kas arī nosaka šeit sastopamās raksturīgās augu un

dzīvnieku sugu grupas. Dabas parkā ietilpst Dridža ezers ar apkārtējo teritoriju, ietverot Ota, Dubiņa, Sauleskalna, Solnas, Saules, Mazā Āžukņa un Nameņa ezerus. Nozīmīgākās teritorijas dabas vērtības ir Latvijā īpaši aizsargājamie un Eiropas Savienības prioritārie biotopi. Lai gan putnu daudzveidība parkā tiek raksturota kā neliela, tajā ir konstatētas 24 īpaši aizsargājamo putnu sugas, no kurām parkā ligzdo 12 sugas. Parka teritorijā ir konstatētas 8 īpaši aizsargājamo zīdītāju sugas (ūdrs un 7 sikspārņu sugas). Dridža ezers pēc limnoloģisko pētījumu datiem (zooplanktona un fitoplanktona kvalitatīviem un kvantitatīviem rādītājiem) tiek raksturots kā mezotrofs, bet pēc hidroķīmiskajiem rādītājiem kā oligotrofs. Savukārt augājs ezera līču krastos norāda uz to eutrofikāciju. Kopumā ezeram ir raksturīgi ūdens augi, kas veido sabiedrības tikai tiros un barības vielām nabadzīgos ezeros. Dridža ezera ūdens kvalitāte atbilst augstai ekoloģiskajai kvalitātei, jo antropogēnā ietekme uz ezeru līdz šim ir bijusi neliela un daudzviet ir saglabājušies smilšaini un akmeņaini krasti ar skraju veģetāciju. Dridzis atbilst Latvijā īpaši aizsargājamam biotopiem – mezotrofi ezeri un ezeri ar piekrastē dominējošu minerālgrunti. Savukārt Ota ezers ir stipri aizaugošs, eutrofs ezers ar ūdens caurredzamību līdz 3,5 m un izteiktu dūņu slāni. Ar Dridža ezeru to savieno aptuveni 200 m garš kanāls. Neliela upīte Ota ezeru savieno ar Ārdava ezeru. Ota ezers pēc sugu sastāva un kvantitatīvajiem rādītājiem ir vērtējams kā eutrofs dabīgs ezers ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju (Latvijā bieži sastopams biotops). Dridža un Ota ezeriem ir noteikta 300 m aizsargjosla, kas iekļauta arī Kombuļu pagasta teritorijas plānojumā. Ņemot vērā nelielās ūdens līmeņa svārstības ezeros, to ka tie savienoti ar citiem ezeriem, kā arī krastu struktūru, netiek prognozēti un arī apsekojumi dabā neliecina, ka applūstošā teritorija pārsniegtu 10 m no ezeru krasta.

Nameņa ezers ir sekls, stipri aizaugošs, hipereitrofs ezers ar dūņainiem, slīkšņainiem krastiem. Ezers ir grūti pieejams. Dziļš kanāls savieno Nameņa ezeru ar Dridzi. Nameņa ezeram ir noteikta 10 m aizsargjosla. Netiek prognozēts, un arī apsekojumi dabā neliecina, ka applūstošā teritorija pārsniegtu 10 m no ezera krasta.

Dridža ezers, kas ir savienots ar citiem ezeriem, kalpo kā sugu izplatības koridors, jo ūdens biotopi ir barošanās vietas dažādu sugu sikspārņiem un mājvieta daudzveidīgiem bezmugurkaulniekiem, īpaši aizsargājamu dzīvnieku un augu sugām. Arī pļavas ir bagātas ar kukaiņiem, mežaudzes gravu nogāzēs ir nozīmīgas putnu dzīvotnes, bet meža masīvi kalpo par sikspārņu tranzītceļu un barošanās vietām. Bioloģiski vecie meži ir piemēroti bezmugurkaulniekiem.

Ar Vides ministrijas 2009.gada 3.jūlija rīkojumu Nr.223 ir apstiprināts dabas parka “Dridža ezers” dabas aizsardzības plāns 2009. līdz 2019.gadam. Aptuveni 14 ha paplašināmās platības ietilpst dabas parka “Dridža ezers” dabas lieguma zonā, savukārt lielākajai daļai zemesgabalu ne Zemesgrāmatā, ne zemes robežu plānos nav norādes, ka tie atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā un nav noteikti nekādi aprobežojumi. Ziņojumā norādīts, ka dabas aizsardzības plānā uzsvērtā nepieciešamība aizsargāt ezerus no mākslīgu barības vielu ieplūšanas, ūdens līmeņa izmaiņām, intensīvas krastu apbūves, krastu izciršanas un nekontrolētas zemes lietojuma izmaiņām. Savukārt pļavu biotopus, floru un faunu negatīvi ietekmē pļavu aizaugšana ar kokiem un krūmiem, patvaļīga būvniecība un bioloģiski vērtīgo pļavu uzaršana. Meža biotopus negatīvi ietekmē tūristu radītā antropogēnā slodze, kopšanas

cirtes nogāzēs un gravās, mežu zemes transformācija patvaļīgai apbūvei un krastu erozija. Dabas parkam “Dridža ezers” nav apstiprinātu individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu.

Ziņojumam pievienotajā sugu un biotopu eksperta slēdzienā norādīts, ka teritorija, kas paredzēta iežogojšanai, tika apsekota dabā 2009.gada 30.jūnijā. Apsektās teritorijas lielākā daļa atrodas dabas parka “Dridža ezers” teritorijā. Teritorijā, kuru paredzēts iežogot, atrodas arī Nameņa ezers kadastra Nr.60740020237 (“Kadiķi”) un 60740020238 (“Lauras”). Ārpus dabas parka teritorijas ir īpašumi “Vilku purvi” (kadastra Nr.60740030040), “Kastaņi” Nr.60740030018, “Pļavas” (Nr.60740030081), “Otiņi” (Nr.60740030085), “Ogulāji” (Nr.60740030020) un “Sniedzes” (Nr.60740030080). Lielu daļu no apsektās teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamā zeme ar jaunākām un vecākām kultivētām pļavām un ganībām, bet retāk sastopamas atmatas ar tām raksturīgām sugām. Mežu teritorijās pārsvarā tika konstatēti fragmentāri jauni sausieņi un slapjie meži ar valdošām koku sugām – parasto priedi, melnalksni, baltalksni, āra un purva bērziem un parasto egli. Gan atmatas, gan vecākās kultivētās pļavas un ganības aizaug ar krūmiem. Briežu dārza paplašināšanai paredzētajās platībās netika konstatētas Ministru kabineta 2000.gada 14.novembra noteikumu Nr.396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” 1. un 2.pielikumā iekļautās augu sugas, kā arī īpaši aizsargājami biotopi, kas iekļauti Ministru kabineta 2000.gada 5.decembra noteikumu Nr.421 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” pielikumā un Ministru kabineta 2006.gada 21.februāra noteikumu Nr.153 “Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu” pielikumā. Līdz ar to eksperts atzinumā norāda, ka Briežu dārza paplašināšanai nav paredzama negatīva ietekme, vienlaikus iesakot zemesgabalā “Brigitas” (Nr.60740020222) atmatu tikai noganīt vai pļaut, jo laika gaitā šeit varētu izveidoties bioloģiski vērtīga pļava. Savukārt citas kultivētās pļavas un ganības, kā arī atmatas eksperts iesaka noganīt vai vajadzības gadījumā applaut un izcirst krūmus tajās, lai tām aizaugot un izzūdot, neradītu izmaiņas ainavā. Eksperta slēdzienā norādīts, ka paplašināšanai paredzētajā teritorijā Dridža ezera krasti ir apauguši ar meža joslu, bet dažviet tikai atsevišķiem kokiem un krūmiem. Ezera krasti vietām ir lēzeni, bet vietām – slīpi. Eksperts norāda, ka nav pieļaujama vienlaidus meža joslu izcirstšana 50 m joslā gar Dridža piekrasti vai būtiska koku un krūmu blīvuma samazināšana, lai ierīkotu žogu, tāpat žogu nav pieļaujams izvietot slīpajās nogāzēs, lai tās saudzētu no erozijas. Paplašinot Briežu dārzu, arī Nameņa ezers tiks iežogots. Ezeram nav piebraucamā ceļa. Nameņa ezera apkārtnē tika konstatēti relatīvi jauni bioloģiski vērtīgi pārmitrie mežu biotopi, kuros dominē melnalksnis un purva bērzs, bet tā krastos tika konstatēta arī jaunu koku un krūmu josla ar baltalksni, melnalksni un dažādām kārklu sugām. Eksperts norāda, ka šajā paplašināmā teritorijā ir jānovērš papildus biogēnu ieplūdes iespējas Nameņā, lai nodrošinātu ūdens kvalitātes saglabāšanos Dridzī. Arī Ota ezera krastā tika konstatēta šaura meža josla ar baltalksni, egli, parasto kļavu, parasto ievu un parasto pīlādzi. Dridža un Ota ezeru krastos ir konstatētas īpaši aizsargājamas augu sugas, savukārt piegulošajās teritorijās netika konstatētas īpaši aizsargājamas augu sugas un īpaši aizsargājami biotopi. Eksperta slēdzienā norādīts, ka patlaban Latvijā nav pētījumu par noteiktu dzīvnieku sugu un to blīvuma ietekmi uz biotopiem, vienlaikus tiek atzīmēts, ka apsekojumi esošajā Briežu dārzā neliecina par negatīvu ietekmi uz biotopiem. Slēdzienā norādīts,

ka nožogojums pats par sevi neradīs ietekmi uz ezeru krastos esošiem, piekrastes un ezeru biotopiem, tomēr nepieciešams kontrolēt dzīvnieku ietekmi uz meža biotopiem. Ņemot vērā, ka dzīvnieki tiks turēti iežogotā teritorijā, kurā pat ekstensīvs dzīvnieku skaits (1 dzīvnieks uz 1 ha) ir aptuveni 30 reizes augstāks nekā dabā, tad arī biogēnu (briežu mēsli) potenciālā slodze varētu būt veģetācijas pārmaiņas stimulējošs faktors. Slēdzienā norādīts, ka uzstādot žogu vismaz 11 m no Dridža ezera krasta līnijas (prognostētais applūdums nepārsniedz 10 m no krasta līnijas), nav paredzams, ka biogēni varētu nonākt ezerā. Līdz ar to, lai samazinātu potenciālo ietekmi uz biotopiem un augu sugām, eksperts norāda, ka ne retāk kā reizi piecos gados jāveic biotopu monitorings, pievēršot uzmanību arī Nameņa ezera piekrastei. Eksperts iesaka Briežu dārzā audzēt briežus un dambriežus, bet ne muflonus, kas ir stipri atšķirīgi no Latvijas dabiskajām dzīvnieku grupām. Ievērojot slēdzienā minētos ierobežojumus un nosacījumus, eksperts uzskata, ka Briežu dārza paplašināšana Krāslavas rajona Kombuļu pagastā neiznīcinās īpaši aizsargājamas augu sugas un biotopus.

Ziņojumam pievienotajā eksperta zoologa atzinumā norādīts, ka paplašināšanai paredzētajā teritorijā ir konstatētas četras no septiņām dabas parkā “Dridža ezers” konstatētajām sikspārņu sugām. Trīs no konstatētajām sikspārņu sugām barojas gan uz ūdens, gan dažādos sauszemes biotopos. Nozīmīgs dīķa naktssikspārņu sugas biotops ir dabiskās pļavas. Eksperts atzinumā norāda, ka nožogojamajā teritorijā patlaban nav atrasta neviena sikspārņu kolonija, taču to atrašanās vecāko koku dobumos ir iespējama. Teritorijā nav konstatētas sikspārņu ziemošanas vietas, un eksperts norāda, ka visticamāk to tur nav. Šajā teritorijā sikspārņi barojas vai tranzītā to pārlido. Eksperts norāda, ka iežogojšanai paredzētā teritorija ir pietiekami maza, lai iespējamā lokālā ietekme galvenokārt uz barošanās vietām ietekmētu dabas parku “Dridža ezers” kopumā. Eksperta atzinumā ir iekļauti veicamie pasākumi ietekmes uz sikspārņiem mazināšanai. Atzinumā norādīts, ka jāsaglabā koku/krūmu joslas gar ezeriem; lai izvairītos no krastu joslas apauguma bojāšanas, aploka žogs jāuzstāda ne tuvāk kā 10 m no ezeriem vai krasta nogāzes augšmalas stāvākos krastos un lieguma zonā līdz 50 m attālumā no Dridža ezera krasta, kā arī jāsaglabā bioloģiski vērtīgo pļavu zemesgabalā “Brigitas” (Nr.60740020222), neveicot tās ielabošanu, bet veicot tikai tās pļaušanu/ganīšanu. Eksperts norāda, ka teritorijās ir pieļaujama daļēja krūmu izvākšana, lai atjaunotu pļavu biotopus, bet nav pieļaujams, ka jaunā vietā veidotos vairāk par 100 m plats klajums starp ezermalu augāju un tuvāko mežu vai lieli klajumi (vairāk par 100 m) starp meža puduriem, it īpaši plānotajā aplokā pie Dridža ezera. Eksperts norāda, ka nepieciešams pārnadžu ietekmes monitorings uz mežaudzēm, izvērtējot pameža blīvuma, zemsedzes un lakstaugu segas izmaiņas. Eksperts uzskata, ka augājam kļūstot vienveidīgam un izzūdot vairāk kā 50% pameža, nepieciešams samazināt pārnadžu skaitu aplokā, kā arī, lai samazinātu biogēnu noplūdes iespēju ezeros, dzīvnieku piebarošanas vietas jāizvieto aplokos iespējami tālāk no ezeru krastiem.

Ziņojumam pievienotajā ainavu eksperta atzinumā norādīts, ka kopumā Briežu dārza ierīkošana atjaunotu līdzsvaru ainavas struktūrā starp mežaudžu un pļavu teritorijām. Eksperta atzinumā norādīts, ka paredzētais aptuveni 11 m attālums starp Dridža un Ota ezeru krastu un žogu no Dridža ezera ainavas estētiskā viedokļa nevarēs nodrošināt ainavas daudzveidību. Tāpēc eksperts uzskata, ka, pat nožogojot šo 11 m joslu, īpaša uzmanība jāpievērš mežainajiem krastiem līdz 50 m no Dridža ezera,

neveicot meža joslas izciršanu, ievērojamu retināšanu, krūmu stāvu retināšanu un veicami pasākumi ietekmes uz ainavu mazināšanai. Atzinumā norādīts, ka skats no ezeru reljefa ieplaku augstākajiem punktiem uz ezeriem ir viena no dabas parka ainavu vērtībām, taču vienlaikus atzīmēts, ka zemju nožogošana būtiski situāciju nemainīs, norādot, ka jau patlaban tie ir privātīpašumi, nevis publiskas teritorijas. Eksperta atzinumā norādīts, ka mikrovidi negatīvi ietekmē nožogojumi, kas ir redzami no ceļiem un ezeriem, kā arī veiktie zemes virsmas pārveidojumi. Savukārt konkrētajā gadījumā nav paredzēts veikt zemes virsmas pārveidojumus un iežogojumam paredzēts izmantot augsti izturīgus žogus ar nelielu vizuālo ietekmi. Eksperta atzinumā norādīts, ka ietekmes uz ainavu novēršanai un mazināšanai nepieciešams joslas platumu dabā starp žogu un ezeru krastiem variēt atkarībā no krasta slīpuma un nepieciešams saglabāt esošo krasta apaugumu 50 m platā joslā ap Dridža ezeru. Eksperts uzskata, ka ainavas daudzveidības saglabāšanai pļavu un ganību atjaunošanā jāņem vērā ainavas smalkā, neliela izmēra struktūra, saglabājot mitrās vietas, kā arī pārveidojumi iežogotajās teritorijās jāveic pakāpeniski – ne vairāk kā 1/3 teritorijas vienā gadā. Atzinumā norādīts, ka metāla siets gar ceļiem un gar ezeriem būtu izvietojams krūmu un mežaudzes aizsegā. Eksperts iesaka dabas parka teritorijā izvietot informāciju par Briežu dārzu un tā lomu ainavas apsaimniekošanā. Eksperts uzskata, ka augstākajās skatu vietās vēlams būtu izveidot skatu torņus.

Ziņojumam pievienotajā Valsts Meža dienesta Dienvidlatgales virsmežniecības 2009.gada 2.jūlija vēstulē Nr.8-6/696 norādīts, ka pašreizējos savvaļas medijamo sugu populāciju attīstības apstākļos Dienvidlatgales virsmežniecība kopumā neatbalsta medību platību tālāku iežogojumu. Tai pat laikā vēstulē norādīts, ka nav pamata apgalvot, ka pieaugs savvaļas dzīvnieku pārvietošanās traucējumi, jo tiek paredzēts atstāt neiežogotu ezeru piekrastes joslu, kā arī nav pamata apgalvot, ka žoga izveide ietekmēs vietējo populāciju vairošanos un attīstību. Vēstulē norādīts, ka, beidzoties nomas līgumam, žogi iznomātajās zemēs ir jānojauc. Tāpat žogi jānojauc, ja mainās zemes īpašnieks vai SIA "Plintas" nolēmj vairs nenodarboties ar savvaļas dzīvnieku audzēšanu nebrīvā.

Nemot vērā to, ka paplašināmā teritorija atrodas dabas parka "Dridža ezers" teritorijā un ekspertu ieteikumus, SIA "Plintas" plāno jauniežogotajās platībās turēt staltbriežus un dambriežus, lai to blīvums nepārsniegtu 20 dzīvniekus uz 100 ha jeb 1 dzīvnieks uz 5 ha. Līdz ar to kopumā šajā platībā paredzēts izmitināt 36 pieaugušus dzīvniekus. Jauniežogotajās platībās paredzēta tikai ekstensīvas briežu audzēšanas zonas izveide. Katru apgabalu paredzēts apjot ar metāla sieta žogu, kas piestiprināts pie metāla stabiem, kurus paredzēts izvietot ik pēc 6 m, kā arī ik pēc 100 m žogā stabilitātes nodrošināšanai plānots izveidot iebetonētu metāla konstrukciju ar atsaitēm. Žogu paredzēts izvietot 5 m attālumā no vietējo ceļu ass un 1 m attālumā no blakus esošo zemes īpašumu robežas. Žogā paredzēts izveidot desmit 4 m platus metāla vārtus, dzīvnieku pārvietošanai no viena aploka citā. Lai nodrošinātu dzīvnieku drošību un nepieļautu to izbēgšanu, pārvietošanas laikā paredzēts uzstādīt žoga koridorus. Briežu dārzā dzīvnieki tiek maksimāli maz traucēti un tiem tiek nodrošināti savvaļai pietuvināti dzīves apstākļi. Briežu mazuli netiek nošķirti no mātēm. SIA "Plintas" veic preventīvus pasākumus parazītu un slimību apkarošanā un dzīvnieki tiek novēroti, neveicot ar dzīvniekiem veterināras manipulācijas. Ja kāds dzīvnieks ir saslimis, to likvidē. Kritušo un likvidēto dzīvnieku apsaimniekošanai paredzēts

noslēgt līgumu ar licencētu apsaimniekotāju. Ziemas un pavasara mēnešos dzīvnieki tiek piebaroti. Vienam pieaugušam dzīvniekam tiek nodrošināti līdz 200 kg siena gadā. Siens tiek piegādāts ķīpās un novietots aplokā, neveidojot speciālas barotavas. Šeit būs pieejams arī sāls, kas nepieciešams dzīvnieku uzturā. Dzīvnieku piebarošanas vietas paredzēts ierīkot iespējami tālu no ezeru krastiem, lai novērstu biogēnu noplūdi uz ezeriem. Dzīvnieku dzirdināšanai nav paredzēta kanālu, grāvju vai citu mākslīgu ūdenstilpju ierīkošana, jo visā paplašināmajā teritorijā ir kanāli un ieplakas, kas nodrošina nepieciešamo ūdens apgādi.

Apkopojot izvērtējuma rezultātus, konstatējams, ka SIA "Plintas" Briežu dārza paplašināšana Krāslavas rajona Kombuļu pagastā ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) - dabas parku "Dridža ezers" - novērtējums neuzrāda izslēdzošus apstākļus ietekmes uz NATURA 2000 teritoriju aspektā, ievērojot noteiktus papildus nosacījumus. Vienlaikus jāatzīmē, ka SIA "Plintas" pienākums ir vienoties ar zemesgabala ar kadastra Nr.60740030031 īpašnieku par pieņemamāko variantu servitūta ceļa šķērsošanai, lai nodrošinātu piekļuvi saimniecībai "Ļakses".

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novēršanai vai mazināšanai novērtējuma ziņojumā ir paredzēts:

- jauniežogotajās platībās turēt staltbriežus un dambriežus, lai to blīvums nepārsniegtu 20 dzīvniekus uz 100 ha jeb 1 dzīvnieks uz 5 ha;
- dzīvnieku piebarošanas vietas paredzēts ierīkot iespējami tālu no ezeru krastiem, lai novērstu biogēnu noplūdi uz ezeriem;
- dzīvnieku dzirdināšanai nav paredzēta kanālu, grāvju vai citu mākslīgu ūdenstilpju ierīkošana, jo visā paplašināmajā teritorijā ir kanāli un ieplakas, kas nodrošina nepieciešamo ūdens apgādi;
- kritušo un likvidēto dzīvnieku apsaimniekošanai paredzēts noslēgt līgumu ar licencētu apsaimniekotāju;
- žoga uzstādīšana paredzēta ne tuvāk par 11 m no Dridža un Ota ezeru krasta līnijas, variējot atkarībā no krasta slīpuma - stāvajās nogāzēs žogu izvietojot nogāžu augšmalās un saglabājot esošo krasta apaugumu 50 m platā joslā ap Dridža ezeru;
- gar ceļiem un gar ezeriem metāla sietu izvietot krūmu un mežaudzes aizsegā;
- pārveidojumus iežogotajās teritorijās paredzēts veikt pakāpeniski – ne vairāk kā 1/3 teritorijas vienā gadā;
- atstāt neiežogotu Dridža un Ota ezeru piekrastes joslu, lai žoga izveide būtiski neietekmētu vietējo populāciju vairošanos un attīstību;
- atbilstoši ziņojumā norādītajam, Briežu dārza paplašināšanas rezultātā netiks traucēta interesentu pieeja Dridža un Ota ezeriem;
- apmeklētāju pieeja Nameņa ezeram tiks nodrošināta, piesakoties pie Briežu dārza sarga;
- ietekmes uz sīkspārņiem mazināšanai paredzēts saglabāt bioloģiski vērtīgo pļavu (kadastra Nr.60740020222), neveicot tās ielabošanu, bet veicot tikai tās pļaušanu/ganīšanu;

- lai atjaunotu pļavu biotopus, paredzēts veikt daļēju krūmu izvākšanu, nepieļaujot vairāk par 100 m plata klajuma starp ezermalu augāju un tuvāko mežu vai lielu klajumu (vairāk par 100 m) starp meža puduriem veidošanos jaunās vietās, it īpaši plānotajā aplokā pie Dridža ezera;
- ir paredzēta pārnadžu ietekmes uz mežaudzēm monitoringa veikšana, izvērtējot pameža blīvuma, zemsedzes un lakstaugu segas izmaiņas.

Pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, ziņojumam pievienoto Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes, Vides pārraudzības valsts biroja, Krāslavas novada domes, J.Ņikitina un A.Horsta priekšlikumu un ierosinājumu par novērtējuma ziņojuma 1.redakciju izvērtējumu un nodrošinot paredzētos ietekmi samazinošos risinājumus, Vides pārraudzības valsts birojs secina, ka, realizējot novērtējuma ziņojumā paredzētos pasākumus ietekmes uz vidi novēršanai vai mazināšanai, paredzētā darbība negatīvi neietekmēs Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritorijas (NATURA 2000) - dabas parka "Dridža ezers" - ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nebūs pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums

Ņemot vērā iepriekš minēto informāciju, pamatojoties uz Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000)" 17.punktu Vides pārraudzības valsts birojs nolēm, ka atbilstoši novērtējuma ziņojumam nav pamata aizliegt SIA "Plintas" Briežu dārza paplašināšanu Krāslavas rajona Kombuļu pagastā, nodrošinot novērtējuma ziņojumā iekļauto pasākumu ietekmes uz vidi novēršanai vai mazināšanai izpildi.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā pieņemšanas dienas, iesniedzot pieteikumu administratīvajā rajona tiesas atbilstīgajā Tiesu namā (Administratīvā procesa likuma 189.panta pirmā daļa) likumā noteiktajā kārtībā. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmā daļa).

Biroja direktors

A. Lukšēvics

2009.gada 1.oktobrī.